

MELDAL KOMMUNE

Møteprotokoll

Komite for gruveforurensingsaker

Møtested: Formannskapsrommet

Møtetid: 26.10.2018 Kl. 13.00 - 14.15

Innkalling med sakliste ble sendt medlemmene.

Møte med sakliste er kunngjort på kommunens nettsider.

Følgende representanter møtte: Parti

Slørdahl, Arve

Halsetrønning, Marit

Ap

Hilstad, Are

Ap

Kirkholt, Lars

Ap

Mehlum, Vibeke

Ap

Følgende representanter med forfall: Parti Erstattet av Parti

Ringli, Helge

Frp

Myrmæl, Mari Storm

SP

Kalstad, Stig

SP

Merknader til protokollen

Underskrifter:

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel	Arkivsak nr	Gradering
003/18	Uttalelse om iverksatte forurensningsbegrensende tiltak ved Løkken gruver	18/2695	
004/18	Refererte skriv	18/2704	

003/18: Uttalelse om iverksatte forurensningsbegrensende tiltak ved Løkken gruver

Rådmannens forslag til vedtak:

I forbindelse med gjennomføringen av tiltak fra gjeldende tiltaksplan for begrensning av gruveforurensningen ved nedlagte Løkken Gruver, ber Meldal 30me r3 om betraktninger omkring følgende tema:

Vedr. Kontroll på massebalansen:

I følge «Overvåkingsprogram for gruvepåvirkede vassdrag ved Løkken» (2015), utarbeidet av Cowi på oppdrag av DMF, baserer man seg på vannforskriften og såkalt tiltaksbasert overvåking. Videre forklares det at prøveprogrammet er utarbeidet i henhold til overvåking for industribedrifter. I motsetning til tidligere overvåkingsprogram 30me det nå kun på utløp. Meldal 30me r3 mener dette gir for dårlig oversikt og for dårlig kontroll. Slik kommunen forstår det, er alle kilder til forurensning i Løkkenområdet relativt stabile og oversiktlige. Den eneste kilden 30me r svært 30me r33 og ustabil er selve gruva som blir tilført surt tungmetallholdig vann fra veltene. Meldal 30me r3 30me den oppfatning at kontroll på massebalansen og materialtransporten i området 30me avgjørende betydning for 30me kontroll av forurensningene og for planleggingen av videre tiltak, samt for å kunne vurdere nødvendig beredskapstiltak til riktig tid.

Meldal 30me r3 ber om en vurdering av denne problemstillingen.

Døgnkontinuerlig overvåking, krav til kobberverdi i Orkla

I følge «Overvåkingsprogram for gruvepåvirkede vassdrag ved Løkken» (2015) utføres det 12 stikkprøver i Orkla pr. år. Formålet er å dokumentere at kobberverdiene ikke overstiger grensen 30me r satt til 10 µg/l. (MD opererer med grenseverdi på 7,8 µg/l i veileder M-608 2016 «Grenseverdi for klassifisering av vann, sediment og biota»). Vedr. Grenseverdier i nasjonale laksevassdrag, som Orkla 30me del av, er det anbefalt fra «Vitenskapelig råd for lakseforvaltning» en grenseverdi mellom 2-4 µg Cu/l.

Stikkprøver er kilde til misvisning da en må anta at 30me utslipp og kjemisk vannkvalitet i elva varierer en del. Orkla er et regulert vassdrag og vannføringen vil variere en god del, spesielt ved effektkjøring. Dette kan bety mye for konsentrasjonen av metaller og forsterker muligheten til misvisning av tilstanden i resipienten når man baserer seg på stikkprøver. Meldal 30me r3 mener det vil være av stor betydning å eliminere stikkprøvemethoden og etablere fast overvåking av tungmetalltransporten i Orkla.

Meldal 30me r3 ber om en vurdering av nytten med døgnkontinuerlig overvåking i Orkla ved Vormstad 30me vurdering av om grenseverdiene for tungmetaller er riktig satt, spesielt for kobber 30me r benyttet i krav fra forurensningsmyndighetene.

Driftsplan for Løkken gruveområde tiltaksplan, stans av forurensning av Bjørnlivatnet, rehabilitering av Bjørnlivatnet

«Løkken gruveområde tiltaksplan» fra mai 2013 inneholder en rekke tiltak som nå er faset ut, slik Meldal 30me r3 forstår det. Andre skisserte tiltak er redusert i omfang. Utførte tiltak er i stor grad i tråd med Meldal 30me r3 sine ønsker og dreier seg om forbedring av eksisterende anlegg. Utover dette er det gjennomført mindre tildekkingsiltak. På grunn av manglende måling av inngående vann i gruva, er det vanskelig å vurdere effekten av tiltaket. Imidlertid antas det at en oppnår bedre felling med det nye fellingsanlegget. Men det betyr også at fellingen som tidligere skjedde i gruva, nå er flyttet til overflatekildene Fagerlivatnet

og Bjørnlivatnet og videre nedover i vassdraget. Måleresultater for 2018 er ikke kjent for Meldal 40me r4, men i årsrapporten for 2017 ser 40me r til at verdiene på de viktigste mineralene er stigende fra gruva, det vil si resultatene fra målestasjon L1, Wallenberg. Det gjenstår å se om gruva fortsatt har renskapasitet. Imidlertid er denne effekten tidsbegrenset også om man forsøker å pumpe ut vannet fra annet nivå. Forurensningene i området har et tusenårsperspektiv. På 40me r44r annet tidspunkt må det iverksettes tiltak for å 40me r forurenset vann å nå Bjørnlivatnet, skal man tilfredsstille kravene fra MD. I dag tjener Bjørnlivatnet som buffer og sedimentbasseng for tungmetaller. Dette inngikk ikke i planene da rensing av gruvevann i gruva ble etablert først på 90-tallet. Bjørnlivatnet ble akutt forurenset da gruva kollapset første gangen i 2002. Siden er vatnet, som inntil denne hendelsen hadde en tilnærmet nøytral pH, blitt benyttet som fellingsbasseng og blitt nødkalket flere ganger for å 40me r forurensning av Orkla. Meldal 40me r4 mener 40me r av Bjørnlivatnet er i strid med Vannforskriften som krever at vatnet skal ha god kjemisk og økologisk tilstand med en frist innen utløpet av 2021 (*Bjørnlivatnet er ikke nevnt i denne forvaltningsplanen, men avløpet fra vatnet, Bjørnlibekken er med i forvaltningsplanen*). Meldal 40me r4 40me den oppfatning at det er nødvendig med en driftsplan som beskriver tiltakene og tidfester ferdigstilling og måloppnåelse i henhold til gjeldende krav fra MD. **Meldal 40me r4 ber om en vurdering/betraktning om nytten med en forutsigbar driftsplan for tiltakene 40me r planlagt på Løkken med tidfesting av iverksettelse av tiltakene samt måloppnåelse ihht forurensningsmyndighetenes krav. Dette gjelder også for resipienten Bjørnlivatnet 40me r sterkt preget av kollapsen av tiltaket fra 1992. Kravet er at all forurensning til denne resipienten opphører. I henhold til vannforskriften er det viktig med en avklaring vedr. Behovet for rehabilitering av vannkilden etter flere års benyttelse som sedimenteringsbasseng.**

Komite for gruveforurensingssaker 26.10.2018:

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Saken oversendes hovedutvalg for Landbruk og tekniske tjenester for videre behandling.

KGf- 003/18 Vedtak:

Komite for gruveforurensingssaker sitt forslag til vedtak:

I forbindelse med gjennomføringen av tiltak fra gjeldende tiltaksplan for begrensnig av gruveforurensningen ved nedlagte Løkken Gruver, ber Meldal 40me r4 om betraktninger omkring følgende tema:

Vedr. Kontroll på massebalansen:

I følge «Overvåkingsprogram for gruvepåvirkede vassdrag ved Løkken» (2015), utarbeidet av Cowi på oppdrag av DMF, baserer man seg på vannforskriften og såkalt tiltaksbasert overvåking. Videre forklares det at prøveprogrammet er utarbeidet i henhold til overvåking for industribedrifter. I motsetning til tidligere overvåkingsprogram 40me det nå kun på utløp. Meldal 40me r4 mener dette gir for dårlig oversikt og for dårlig kontroll. Slik

kommunen forstår det, er alle kilder til forurensning i Løkkenområdet relativt stabile og oversiktlige. Den eneste kilden som er svært ustabil er selve gruva som blir tilført surt tungmetallholdig vann fra veltene. Meldal mener den oppfatning at kontroll på massebalansen og materialtransporten i området av avgjørende betydning for kontroll av forurensningene og for planleggingen av videre tiltak, samt for å kunne vurdere nødvendig beredskapstiltak til riktig tid.

Meldal mener om en vurdering av denne problemstillingen.

Døgnskategorisk overvåking, krav til kobberverdi i Orkla

I følge «Overvåkningsprogram for gruvepåvirkede vassdrag ved Løkken» (2015) utføres det 12 stikkprøver i Orkla pr. år. Formålet er å dokumentere at kobberverdiene ikke overstiger grensen som er satt til 10 µg/l. (MD opererer med grenseverdi på 7,8 µg/l i veileder M-608 2016 «Grenseverdi for klassifisering av vann, sediment og biota»). Vedr. Grenseverdier i nasjonale laksevassdrag, som Orkla er del av, er det anbefalt fra «Vitenskapelig råd for lakseforvaltning» en grenseverdi mellom 2-4 µg Cu/l.

Stikkprøver er kilde til misvisning da en må anta at utslipp og kjemisk vannkvalitet i elva varierer en del. Orkla er et regulert vassdrag og vannføringen vil variere en god del, spesielt ved effektkjøring. Dette kan bety mye for konsentrasjonen av metaller og forsterker muligheten til misvisning av tilstanden i resipienten når man baserer seg på stikkprøver. Meldal mener det vil være av stor betydning å eliminere stikkprøvetilstanden og etablere fast overvåking av tungmetalltransporten i Orkla.

Meldal mener om en vurdering av nytten med døgnskategorisk overvåking i Orkla ved Vormstad om vurdering av om grenseverdiene for tungmetaller er riktig satt, spesielt for kobber som benyttes i krav fra forurensningsmyndighetene.

Driftsplan for Løkken gruveområde tiltaksplan, stans av forurensning av Bjørnlivatnet, rehabilitering av Bjørnlivatnet

«Løkken gruveområde tiltaksplan» fra mai 2013 inneholder en rekke tiltak som nå er faset ut, slik Meldal mener forstår det. Andre skisserte tiltak er redusert i omfang. Utførte tiltak er i stor grad i tråd med Meldal sine ønsker og dreier seg om forbedring av eksisterende anlegg. Utover dette er det gjennomført mindre tildekkingsiltak. På grunn av manglende måling av inngående vann i gruva, er det vanskelig å vurdere effekten av tiltaket. Imidlertid antas det at en oppnår bedre felling med det nye fellingsanlegget. Men det betyr også at fellingen som tidligere skjedde i gruva, nå er flyttet til overflatekildene Fagerlivatnet og Bjørnlivatnet og videre nedover i vassdraget. Måleresultater for 2018 er ikke kjent for Meldal, men i årsrapporten for 2017 ser man til at verdiene på de viktigste mineralene er stigende fra gruva, det vil si resultatene fra målestasjon L1, Wallenberg. Det gjenstår å se om gruva fortsatt har rensekapasitet. Imidlertid er denne effekten tidsbegrenset også om man forsøker å pumpe ut vannet fra annet nivå. Forurensningene i området har et tusenårsperspektiv. På annet tidspunkt må det iverksettes tiltak for å redusere forurenset vann som nå Bjørnlivatnet, skal man tilfredsstille kravene fra MD. I dag tjener Bjørnlivatnet som buffer og sedimentbasseng for tungmetaller. Dette inngikk ikke i planene da rensing av gruvevann i gruva ble etablert først på 90-tallet. Bjørnlivatnet ble akutt forurenset da gruva kollapset første gangen i 2002. Siden er vatnet, som inntil denne hendelsen hadde en tilnærmet nøytral pH, blitt benyttet som fellingsbasseng og blitt nødkalket flere ganger for å redusere forurensning av Orkla. Meldal mener det er i strid med Vannforskriften som krever at vatnet skal ha god kjemisk og økologisk tilstand med en frist innen utløpet av 2021 (*Bjørnlivatnet er ikke nevnt i denne forvaltningsplanen, men avløpet fra vatnet, Bjørnlibekken er med i forvaltningsplanen*).

Meldal 6ome r6 6ome den oppfatning at det er nødvendig med en driftsplan som beskriver tiltakene og tidfester ferdigstillelse og måloppnåelse I henhold til gjeldende krav fra MD.
Meldal 6ome r6 ber om en vurdering/betraktning om nytten med en forutsigbar driftsplan for tiltakene 6ome r planlagt på Løkken med tidfesting av iverksettelse av tiltakene samt måloppnåelse ihht forurensningsmyndighetenes krav. Dette gjelder også for resipienten Bjørnlivatnet 6ome r sterkt preget av kollapsen av tiltaket fra 1992. Kravet er at all forurensning til denne resipienten opphører. I henhold til vannforskriften er det viktig med en avklaring vedr. Behovet for rehabilitering av vannkilden etter flere års benyttelse som sedimenteringsbasseng.

004/18: Refererte skriv

Refererte skriv tas til orientering

Komite for gruveforurensingssaker 26.10.2018:

Behandling:

Refererte skriv tas til orientering

KGF- 004/18 Vedtak:

Referte skriv tatt til orientering